

ARANYOSVIDÉK

Függetlenségi és 48-as politikai hetilap.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	8 korona (4 frt.)
Fél évre	4 korona (2 frt.)
Negyed évre	2 korona (1 frt.)
Hivatalos melléklettel egész évre	10 korona (5 frt.)
Egyes szám ára	16 fillér (8 kr.)

Főszerkesztő: **Dr Vertán Endre,**
országgyűlési képviselő.

Munkatársak: **Dr Batta Mihály**
Pap Domokos.

Kiadóhivatal és Szerkesztőség

FÜSSY JÓZSEF,
könyvkereskedése, Torda, Főter.

Ugyanott a hirdetések is felvételnek.

Torda város ünnepe.

Lélekemelően szép eseményekben gazdag ünnepek keretében áldozott Kossuth Lajos eszméinek Torda városa.

A lelkesedésnek, a hazaszeretetnek, a Kossuth Lajos által lefektetett eszmék iránti rajongásnak az a hatalmas fellobbanása meggyőzte kedves vendégeinket arról, hogy Torda városa még mindig méltó őseihez. S a milyen védbástya volt a magyarságnak nagyapáink idején, ugyanazzal a kitartó lelkesedéssel állja a harcot ma is.

Inkább halni kész, sem hogy magyarságából, a nemzeti eszmék iránti rajongásából egy jottányit is engedne.

S hogy városunk polgárságának külső vonatkozásokban is megnyilvánuló „Kossuth” imádása mily hatással volt az orsz. függetlenségi és 48-as párt kiküldötteire, igen élénken jellemzik e hatást Holló Lajos szavai, ki a banketten elmondott felszólalásában éppen a polgárság lelkesedésének hatása alatt mondotta, hogy: „A míg a magyar nemzet ennyire tud lelkesedni Kossuth Lajos eszméiért, addig árulás volna feladni a 48-as programot. S a mai 48-as pártnak egyetlen kötelessége annak az utnak a megalapozása, mely uton haladva biztosítva van az a cél, mely a párt programját képezi, biztosítva van Magyarország függetlenségének kivívása”.

Részletes tudósításunk a következő:

Gyönyörű májusi napra virradt Torda városa vasárnap. A tavaszi nap ragyogó sugarait árástotta le a zászlódiszben ébredő város utcáira. Minden házon ott lengett a nemzeti tricolor, hirdelve a nagy nap jelentőségét, hirdelve azt, hogy Torda városa a mai napon Kossuth Lajos eszméinek hódol.

Reggel 7 órakor vonult ki a vasuti állomáshoz a „Tordai Zene-Egylet” zenekara a fellobogózt városon, követve a polgárság ezreitől. Hosszu kocsisorban a város előkelőségei.

A szépen díszített ósrégi hid mindkét oldalán az iskolák növendékei zászlók alatt tanáraik vezetésével álltak sorfalat.

A vendégeket hozó külön vonat még elsem indult gyéresről, s a tordai állomáson már életveszélyes volt a tolongás. A rendre a városi rendőrség és tűzoltóság ügyelt fel.

Fél 9-re járt az idő, mikor a vendégeket hozó különvonat a zenekar Rákóczi-indulójának hangjai mellett, a polgárság üdvívalgása közepette berobogott a pályaudvarra.

Az országos függetlenségi párt részéről Holló Lajos a párt alelnöke vezetésével Éber Antal, Gáspár János, Irsay József, Kecskeméthy Ferenc, Pataky László és Zakariás János függetlenségi képviselők érkeztek meg. Küldöttségileg képviseltette magát a nagyenyedi, kolozsvári és dési függetlenségi párt.

Az állomáson dr Vertán Endre városunk orsz. képviselője üdvözölte a vendégeket.

Engedjétek meg -- ugymond, hogy én legyek az első, ki a magyarság e szikla várának határán magyar lelkem egész melegével üdvözöllek benneteket.

Holló Lajos rövid válasza után megindult a menet be a városba. Elöl a zenekar, utána a polgárság ezrei, s azt követték a város előkelőségei hosszú kocsisorban.

Az ünneplő menet a főtérrre vonult, a honnan a vendégeket szállásaikra vitték.

Kilenc órakor Z. Sebens Andor városunk agilis polgármesterénél villás reggeli volt a vendégek tiszteletére, melyen a vendégeken kívül a város előkelőségei is részt vettek.

Tíz óra felé járt az idő, mikor a polgármester diszmagyarba öltözött daliás alakja megjelent az udvaron, s jelt adott az indulásra.

A diszközgyűlés.

Zsufolt teremben nyitotta meg Z. Sebens Andor polgármester a diszközgyűlést. Felolvassa Kossuth Ferencnek Torda városához intézett sürgönyét, mely a következőképen szól:

Édes Atyámnak szobrot állít Perkáta község, mely szobor leleplezésén jelen fogok lenni, mint a hogy jelen voltam eddig, mind az ötvenkét szobornál; azonban Tordára is elküldöm lelkemet és szívemet; azért, hogy önökkel ünnepelek és ünneplésükből, hazafiságukból merítsek erőt, lankadatlanul küzdeni a függetlenségi elvekért.

KOSSUTH.

Üdvözölvén a vendégeket átadta a szót Dr Szentkovits Aurél városi t. ügyésznek, ki lendületes beszéd keretében tett tanubizonyságot arról, hogy Torda városának polgársága ma is Kossuth katonája.

Beszéde közben hullott le a lepel a Kossuth-képről, melyet a Város közgyűlési terme számára festetett meg. Akép Kossuthot, mint államférfiut irásztala mellett állva ábrázolja. Igen sikerült alkotás, s valóban diszére válik annak a teremnek, a hol városunk közügyeit intézik a bölcsék.

Utánna Holló Lajos mondott nagyhatalásu emlékbeszédet, melyet legközelebbi számunkban részletesen közlünk.

Egerházy Lajos r. bizottsági tag rövid beszéd kíséretében terjesztette elő a következő indítványt.

INDITVÁNY.

Torda város közönsége kegyeletes hálaival borul le a magyar nemzeti szabadság és függetlenség leghivebb bajnoka: Kossuth Lajos emléke előtt. És a mikor, a mai napon, képviselőtestülete tanácskozó terme számára megfestett képét, az országos függetlenségi és 48-as pártkör, mint az ország legnagyobb pártja kiküldöttjeinek jelenlétében ünneplésesen leleplezi: a város minden polgárának szívéből fakadó, elengedhetetlen kötelességének tesz eleget azért, hogy Kossuth Lajos hervadhatatlan érdemeit jegyzőkönyvébe iktatja s meg hagyja Torda város úgy jelen, mint minden jövőendő nemzedékének, hogy Kossuth Lajos eszményéhez, példájához hiven önfeláldozással s buzgón küzdjön imádott magyar hazánk java, szabadsága és függetlenségéért s jelszava mindig az legyen: a Haza minden előtt!

Együttal elhatározza azt is, hogy Kossuth Lajos érdemét méltató és a mai napon Szenkovits Aurél városi tiszti ügyész és Holló Lajos országgyűlési képviselő, az országos függetlenségi és 48-as pártkör elnöke által tartott beszédek jegyzőkönyvre veszi s a szónokoknak és az országos függetlenségi és 48-as pártkör kiküldöttjeinek halás köszönetét fejezi ki.

Az indítványt egyhangulag elfogadták, s ezzel a közgyűlés véget ért.

A népgyűlés.

A Vigadóból az ünneplő közönség a főtérre vonult, ahol már ember-emberhátán tolongva, várta a képviselőket.

Dr Vertán Endre a tordai függetlenségi és 48-as párt elnöke, mint a népgyűlés elnöke a gyűlést megnyitja, s lendületes beszédben hívta fel a polgárság figyelmét az önálló bank kérdésének fontosságára.

Dr Éber Antal a következő szónok, ki arra figyelmezteti a polgárságot, hogy az önálló bank megvalósítása, áldozatokat fog kívánni a nemzettől, de ne riadjanak vissza az áldozatoktól sem, mert a most hozott áldozatok, kamatosan fognak megtérülni.

Utánna Kecskeméty Ferencz szólt. Papucsoshöz hasonlította az országot, kinek kalapját, botját és pénztárcáját idegen hatalom Ausztria viseli. A három dolog közül legfontosabbnak tartja a pénztárca visszaszerzését, s épen ezért kívánja az önálló nemzeti bank felállítását.

Irsay József és Zakariás János beszéde után Holló Lajos állott fel szólastra s hatalmas beszédében megcáfolatlanul bizonyította be az önálló nemzeti bank szükségességét. Kimutatta azt, hogy ha bizonyos áldozatokat is ró kezdetben a nemzetre az önálló nemzeti bank felállítása, kamatosul térül meg nemcsak gazdasági, de politikai tere is.

A helyeslő tapsvihar lecsillapulása után Egerházy Lajos a tordai függetlenségi párt alelnöke terjesztette elő határozati javaslatát:

A tordai Függetlenségi és 48-as pártkör által Tordán 1908. évi május 3-án rendezett Holló Lajos, Éber Antal, Irsay József, Kecskeméti István, Gáspár János,

Pataki László, Vertán Endre és Zakariás János országgyűlési képviselők jelenlétében megtartott népgyűlés egybehangzó véleménnyel kívánja az önálló nemzeti-banknak 1911-ben való felállítását.

A mig tehát egy részről minden oly törekvést elítél, melynek célja az Ausztriával közös banknak fenntartása, — addig teljes erővel támogatja azoknak működését, kik gazdasági függetlenségünk ez elengedhetetlen föltételét úgy formában, mint lényegben megerősíteni törekeshnek.

S mert ennek megvalósítását a Kossuth Ferencz vezérlete alatt álló Függetlenségi és 48-as párttól várja, e párthoz való teljes bizalmát nyilvánítja.

Dr Vertán Endre felteszi a kérdést, a határozati javaslat elfogadását illetőleg.

Egyhangulag elfogadták, s Dr. Vertán Endre indítványára kimondotta a népgyűlés még azt is, hogy Kossuth Ferenczet üdvözli.

Délután 1 órakor bankett volt a városi vigadó nagytermében, a hol számos felköszöntő hangzott el.

A diszebed befejezésével Dr Vertán Endre kalauzólása mellett a város nevezetességeit tekintették meg vendégeink.

Ellátogattak a függetlenségi körbe is, a hol Boross Elek a kör titkára fogadta a vendégeket.

A függetlenségi körből a Főispánhoz mentek teára, a hol este 7 órakor a „Tordai Dalkör“ a vendégek tiszteletére szerenádót adott.

Hétfőn reggel itt maradt vendégeink a bányát tekintették meg, azután pedig kirándultak a tordai hasadékba, a hol mint házi gazda Dr. Vertán Endre látta szívesen városunk vendégeit.

Könyvismertetés.

— Nick Carter Amerika legnagyobb detektívje! Nem létezik amerikai, akár nagy, akár kicsiny, ki ne hallott volna Nick Carter-ről — és még sem él az összes Egyesült-Államokban olyan ember, aki azt állithatná, hogy a világ leghíresebb detektívjét csak egyszer is láthatta volna úgy, amint az a valóságban kinéz! Maga, a legmeghittebb barátja, Mc. Clusky igazgató, a New-York-bünyügyi rendőrség híres vezetője, szintén kétekedik abban, hogy láthatta valaha Nick Cartert alarc nélkül! Éppen az ő elváltoztató tehetségének, álcázásának, tartásának és arcvonásának, hangjának, sőt még tekintete elváltoztatásának utólérhetetlen művészetében rejlik hihetetlen eredményének titka, mert ez teszi neki lehetővé, ismeretlenül a társadalom magaslatán és mélységeiben mozoghatni, sőt oly helyeken is, hol az emberiség alakja az ő gonosztevőiszándékaikat megvitatja! és legelvetemültebb orgáinkat ünneplik New-York titkait amint ez egy éjszakan át a halász faluból a világ második legnagyobb városává változott, a melyben e történetek játszódnak le, oly tarkán és homályosan, oly szédítően és szívetépően, mint sehol másutt — ahol a rendőrség minden 3 percben egy személyt fog el; hol minden 10 percben egy részeg, hol minden 20 percben egy tolvaj és minden 48 percben egy verekedő lesz letartóztatva; hol minden 2 órában egy gonosztevő lesz

átvezetve a vizsgálati fogságba és minden 5 órában egy elítélt lesz a börtönbe dugva; hol minden 8 órában egy gyilkossági kísérlet történik és minden 2 napban egy véres gyilkosság lesz végrehajtva — és ahol még ennél borzalmasabb dolgok is történnek, melyről sohasem jut hír a nyilvánosság elé, s melynek eltűnt áldozatát a „Hudson-Rivers“ néma hullámai visznek az Oceán végtelenségébe — mindezen titkokat ismeri Nick Carter és ő maga beszéli el. Ebből kifolyólag ezen füzetek nevezhetők a legjobb és legérdekfeszítőbb detektívtörténeteknek, melyeknek olvasását egy magyar olvasó se mulassza el. — Kapható: Füssy József könyvkereskedésében

Buffalo Bill sajtó alá rendezi átélte kalandjait. Amikor néhány hónap előtt az amerikai sajtó az a rövid hír járta be, hogy Buffalo Bill naplószerű jegyzetét sajtó alá rendezte, ez a hír sz egész amerikai közvélemény teljes érdeklődését keltette fel, ugyszólván legnagyobb szenzációszámba ment. Ezen nincs is csodálni való, mert hisz Buffalo Bill az amerikai nép egyik legnagyobb nemzeti hőse, akinek dicsőséges nevét tisztelettel említik az egész unióban. A hír tényleg testet öltött. Buffalo Bill egyik hű bajtársa segítségével megírta és sajtó alá rendezte nagyszerű elményeit. Alig van könyv, amely akkora feltűnést keltett nemcsak a tengerentúl, hanem ideát az európai kontinensen is. Az Egyesült-Államokban nincs olyan család, amelynek asztalán ez az érdekfeszítő és lebilincselő munka feltalálható ne volna. És méltán, mert Buffalo Bill az amerikai nemzeti hős az Egyesült-Államok dicsősége oly páratlanul vonzó és érdekes módon írja le vakmerő kalandjait és száz meg száz győztes csatában átélte veszedelmét, hogy ezt semmiféle más munkában feltalálni

nem lehet. E munkából megismerjük a félelmes amerikai őserdők rengetegeinek összes rejtelmét a vakmerő rézbőrűek sajátosságos kalandos életét. Csapongó fantáziája majd a felhőkbe nyúló sziklaacsucokra, majd pedig a hatalmas mezőségek síkságaira vezeti el az olvasót. A mű hatenkint egyes füzetekben jelenik meg. Minden füzet egy teljesen befejezett elbeszélést tartalmaz. Ára 15 krajcár. Kapható: Füssy József könyvkereskedésében.

— **Modern Zeneköltők Albuma.** Operettek, szalon-pécek, táncok, dalok, cabaret-számok, legszebb kuplék gyűjteménye a Népszínház-vigopera, a Magyar Színház, a Király Színház, a Fővárosi Orpheum és az összes Cabaret műsorából egy hatalmas kötetben. Ára 5 korona. Kapható Füssy József könyvkereskedésében.

— (?) **Vinczellérek tanácsadója.** Közlebről jelent meg az új Vinczellérekönyv második kiadása szemléltető rajzokkal. Írta: Vaday József községi isk. igazgató Nagyváradon. Ára kötve 90 fillér. Szóló birókosoknak és munkásoknak nélkülözhetetlen tanácsadója. E könyvben az ojtvány és nem ojtvány szóló minden munkája le van írva és rajzokkal szemléltetve. Szakértők véleménye szerint „értelmesebb, rövidebb és gyakorlatiasabb módon még senki sem foglalta össze szólómivelés tudományát.“ Kapható Füssy József könyv-, papir és diszműárkereskedésében.